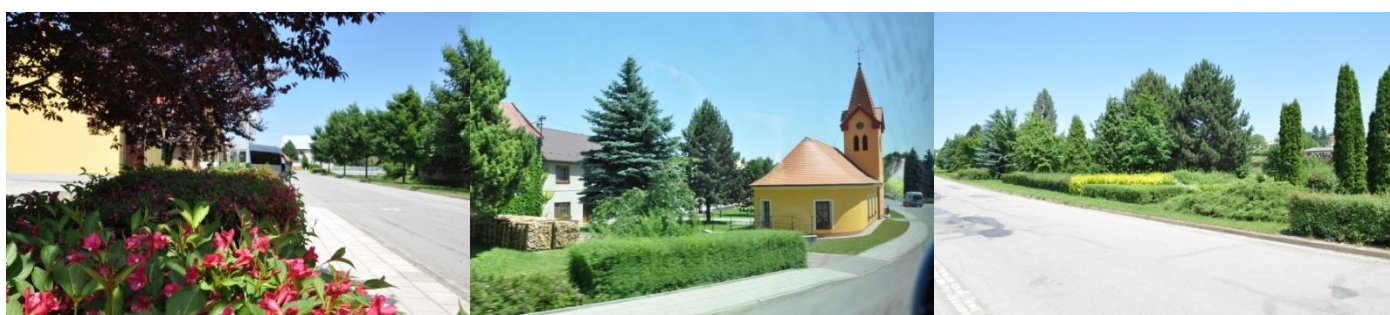

Strategický plán rozvoje obce

HRADČANY

2011 - 2015

Obsah

Rozvojový strategický dokument obce obsahuje	4
Shrnutí profilu obce Hradčany	6
Vývoj obce Hradčany	6
Životní prostředí v obci Hradčany	6
Obyvatelstvo, bydlení a domácnosti v obci Hradčany	10
Sociální a kulturní infrastruktura v obci Hradčany	12
Strategické plánovací dokumenty obce Hradčany	14
Urbanistická studie	14
Program obnovy vesnice	15
Hospodářství a ekonomická aktivita	15
Občanská vybavenost	17
Technická infrastruktura a odpadové hospodářství	19
Péče o krajinu	20
Zemědělské a lesní pozemky	20
Péče o prvky ekologické stability	21
Ostatní opatření péče o kulturní krajinu	21
Souhrnná SWOT analýza obce Hradčany	22
Strategická vize rozvoje obce	24
Globální cíl rozvoje obce Hradčany	25
Problémové okruhy strategie	25
Charakteristika jednotlivých priorit základních specifických cílů	28
Specifický cíl 1: Sociální prostředí a lidské zdroje	28
Priorita 1: Vytvoření podmínek pro bydlení rizikových skupin občanů	28
Priorita 2: Rozvoj úrovně společenských a kulturních aktivit v obci	28
Priorita 3: Udržování stávajících sportovišť a míst setkávání občanů	28
Priorita 4: Podpora aktivit vedoucích k začleňování rizikových skupin obyvatelstva do společnosti	29
Specifický cíl 2: Infrastruktura a občanská vybavenost	29
Priorita 1: Vybudování dělené kanalizace a obecní ČOV	29
Priorita 2: Výstavba víceúčelové budovy sloužící jako zázemí pro činnost místních spolků	30
Strategický cíl 3: Životní prostředí	31
Priorita 1: Podpora aktivit zaměřených na péči a obnovu zeleně v obci	31
Priorita 2: Revitalizační opatření rybníka nacházejícího se za obcí	31
Priorita 3: Organizace seminářů a setkání občanů zaměřené na oblast ekologického vzdělávání a osvětu	31
Hospodaření obce	32
Rozbor hospodaření obce	35

Strategický plán rozvoje obce Hradčany 2011 - 2015

Závěr	37
Bibliografie	38

Rozvojový strategický dokument obce obsahuje

- a) řešení katastrálního území obce s vyznačením plánovaných stavebních a hospodářských aktivit obce, státních, družstevních a soukromých podniků a firem,
- b) zjednodušenou (schematickou) dokumentaci úprav, obnovy, adaptací a rekonstrukcí staveb jednotlivých akcí Rozvojového strategického dokumentu zejména:
 - objektů památkově hodnotných,
 - veřejných budov a občanské vybavenosti,
 - technických památek,
 - komunikací a komunikačních ploch,
 - návsi, veřejných prostorů, parků, rekreačních ploch a zeleně,
 - vodních ploch a vodotečí,
 - energetických a telekomunikačních sítí a objektů,
 - vodohospodářských objektů pro sběr a likvidaci odpadů,
- c) zjednodušenou (schematickou) dokumentaci úprav a obnovy kulturní krajiny v katastru obce v rozsahu požadavků na dokument zejména:
 - nové organizace využití pozemků,
 - lokálních systémů ekologické stability, ochrany místních biotopů a přírodních útvarů,
 - cestní síť zajišťující přirozené propojení obce s krajinou a sousedními obcemi včetně doprovodných prvků,
- d) seznam akcí k rozvoji hospodářství obce,
- e) seznam nejdůležitějších osvětových, kulturních a společenských akcí k podpoře a realizace Rozvojového strategického dokumentu,
- f) aproximální stanovení nákladů na jednotlivé akce, návrh způsobu financování v jednotlivých letech realizace Rozvojového strategického dokumentu se specifikací zdrojů, které zajistí obec, okres a které jsou požadovány z jiných zdrojů,
- g) další dokumentaci, vyplývající z požadavků obce.

Rozvojový strategický dokument je dokumentován graficky, slovně, tabelárně a je zpracován jednoduchou a pro občany srozumitelnou formou.

Rozvojový strategický dokument je schválen zastupitelstvem obce.

Shrnutí profilu obce Hradčany

Vývoj obce Hradčany

První písemnou zmínku o Hradčanech nalézáme na zemských deskách z roku 1348. V současné době v obci trvale žije 274 obyvatel, z toho 132 mužů a 142 žen. Dospělých obyvatel je 228, dětí 46, celkový věkový průměr činí 40,13 let. Zástavba obce tvoří kompaktní útvar v údolí po obou březích potoka Šišemky a na přilehlých svazích. Jádrem obce tvoří protáhlá náves, která vznikla z tradičních zemědělských usedlostí. Dominantou obce je uprostřed návsi stojící věž zvonice, ke které byla v roce 2008 přistavěna kaple Sv. Antonína Paduánského. Hlavní zástavba se rozléhá podél komunikace III. třídy ve směru od Pavlovic na Šišmu s rozšířením zástavby jižně podél potoka Šišemky a silnice do Nahošovic. Dopravní obslužnost je zajištěna výhradně autobusovou či automobilovou dopravou. Po přesunu dílen zemědělského družstva a zrušení živočišné výroby je nyní v obci málo pracovních příležitostí, většina obyvatel dojíždí za prací do okresního města Přerova, které je hlavním spádovým střediskem vyššího významu. Další spádovou oblastí je obec Pavlovice u Přerova, kde se nachází Obvodní zdravotní středisko s praktickým lékařem a zubní lékařkou, Základní škola pro 1. a 2. stupeň. Předškolní děti navštěvují Mateřskou školu v Bezuchově.

Životní prostředí v obci Hradčany

Obec leží ve zvlněném terénu v nadmořské výšce 245 m. n. m., v místech, kde se od Moravské brány postupně začínají zvedat Hostýnské vrchy. Tato oblast se nazývá Záhoří. Vesnici udává zvláštní ráz okolní terén, náves leží v nejnižší části, kudy protéká potok Šišemka, ale poté se terén zvedá až k okolním lesům. Nejvyšší bod nad vesnicí se nachází na Záhorském kopci ve výšce 319 m. n. m. Vesnice obklopují ze dvou stran lesy - na severozápadě od obce se rozkládá les Záhoří a na východě Dřevohostický les. Oba lesy jsou zapsány jako chráněné evropsky významné lokality NATURA 2000 a současně jako předmět ochrany EVL. U jihozápadní hranice katastrálního území se nachází skládka průmyslového odpadu o rozloze téměř 10 ha.

Geologická stavba území, které leží na rozhraní Českého masivu a Vnějších Západních Karpat, byla formována varijským vrásněním koncem karbonu a alpským vrásněním v neogénu. Český masiv je nejvíce zastoupen zvrásněnými sedimenty starších prvoroh. Nánosy čtvrtohor jsou na území zastoupeny pleistocenními sedimenty říčních teras, sprašemi,

traveny a holocenními sedimenty. Mezi nivou Moravy a východních hranic Přerovského okresu se vyvinuly větší plochy černozemních půd (černozemě a hnědozemní spraše), typické právě pro oblast, kde leží obec Hradčany. Z klimatického hlediska je pro danou oblast typické teplé, suché léto, mírně teplé jaro i podzim a krátká teplá zima s krátkým trváním sněhové pokrývky. Dlouhodobý teplotní průměr činí 8,5 °C, přičemž nejchladnějším měsícem roku je leden s teplotním průměrem -2,4°C a nejteplejším měsícem červenec (18°C). Absolutní teplotní maximum bylo naměřeno 37°C. Z hlediska srážek je únor nejsušším měsícem v roce; od března srážkové úhrny rostou a maxima dosahují v červenci. Podíl srážek v letních měsících příznivě ovlivňuje vegetaci a zemědělství. Přirozená vegetace je značně různorodá od jilmových doubrav, přes ostřicové a lipové habřiny po rozmanité bučiny. (1) Mezi typické rostlinstvo vyskytující se v této oblasti patří plicník lékařský, popenec břechťanolistý, sasanka hajní, prvosienka vyšší, pryšec sladký.

Zhodnocení aktuálního stavu území

V současné době má nejvýznamnější podíl na vzhledu krajiny okolo Hradčan zemědělství, jelikož jimi využívaná plocha dosahuje 79,5 % celkové výměry katastrálního území obce. Lesní půda zabírá 45 ha, tj. 8,4 % celkové výměry a ostatní plochy 26 ha (4,8 % z celkové plochy). Další druhy pozemku tvoří malou část celkové výměry - zahrady 13 ha (2,4 %), trvalé travní porosty 9 ha, zastavěné plochy 8 ha, vodní plochy 6 ha a ovocné sady 3 ha. (2) V minulosti bylo rozvržení krajiny poměrně jiné, lesy tvořily podstatně větší část katastrálního území a své zastoupení zde našly i rybníky. Nyní se v těchto místech nachází pole, např. v oblasti Hék rostl neveliký les a v oblasti Rybníky se skutečně nacházely rybníky. (3)

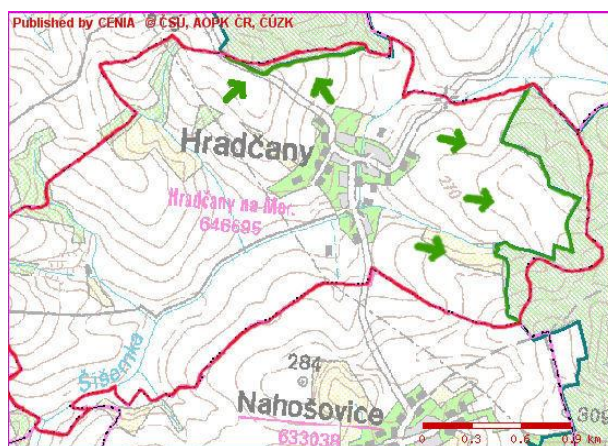

Krajinný ráz vesnice výrazně ovlivnila zemědělská činnost.

Ochrana přírody

Do katastrálního území obce částečně zasahují lesy zapsané do seznamu evropsky významných lokalit a chráněné současně i soustavou Natura 2000. Celková plocha, kterou na katastrálním území Hradčan zabírají je 45 ha. Evropsky významná lokalita je legislativně podložena v zákoně O ochraně přírody a krajiny (114/1992), který implementuje evropskou směrnici O stanovištích (92/43/EHS). Evropsky významná lokalita je zařazena nařízením vlády ČR do tzv. národního seznamu. Do seznamu je zapsán Dřevohostický les i les Záhoří.

Mapa ochrany přírody v měřítku 1:25 000, zelenou barvou vyznačeny lesy zapsané do seznamu Evropsky významných lokalit i Natura 2000

Reliéf Dřevohostického lesa tvoří převážně zalesněný východní svah protáhlého hřebene ve směru jihozápad, s nejvyšším bodem Zajíček (309 m), který je rozčleněn údolími potoků. Jde o cenný fragment přírodě blízkých lesních porostů s fragmenty zachovalých lučních společenstev v zemědělské krajině Přerovska.

Les Záhoří je pestrou mozaikou převládajících dubohabřin, maloplošně též bučin a na skeletnatých svazích suchých doubrav. V údolí vodních toků jsou hojné jasanovo-olšové luhy. V lesním porostu mezi obcemi Šišma a Kladníky se vedle dubohabřin můžeme setkat také s fragmenty suťových lesů, acidofilních a květnatých bučin. Ve většině případů se jedná o netypické antropogenně podmíněné porosty, vzniklé buď na místech bývalých lomů (suťové lesy) či jako pravděpodobně nepůvodní výsadby buku. Vyskytují se zde i suché acidofilní doubravy, nacházejí se na prudkých výslunných svazích. Tyto porosty jeví plynulé přechody k dubohabřinám. V nivě Šišemky se zachovaly poměrně kvalitní jasanovo-olšové luhy.

Nejzávažnějším problémem, který se týká lesů, je přítomnost cca 10-40 let starých monokultur smrku ztepilého, méně kultur borovice lesní a modřínu opadavého. (2)

Pozitivní a negativní jevy v krajině

Mezi jevy pozitivně působící na krajinu se řadí potok tekoucí středem obce a kolem něj se rozprostírající zeleň v podobě vybudovaných parků, lesíku nebo přirozené vegetace. Dále lesík nacházející se v těsné blízkosti vesnice, který často poskytuje dočasný úkryt zvěře zaběhnuté z okolních lesů a v neposlední řadě i rybník vzdálený cca 1,5 km východně od obce.

Pás zeleně táhnoucí se podél potoka obcí významně ovlivňuje vzhled obce.

Rybník

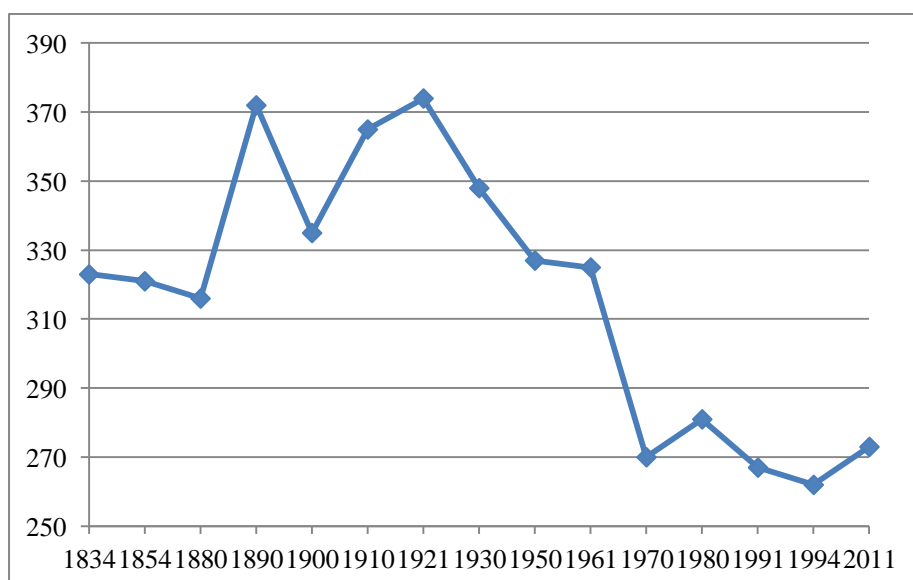
Do negativních jevů působících na krajinný ráz patří bývalé zemědělské družstvo, které má na území obce více nevyužitých budov, např. starý kravín, vepřín i dílny. Pouze posledně jmenované nachází v obci alespoň částečného využití. Dalším negativním jevem je skládka průmyslového odpadu nacházející se 2 km jihozápadně od obce. V jihozápadní části katastrálního území obce se při povodních v roce 1997 sesula část kopce a vznikla tak rozsáhlá eroze o celkové ploše 484 m². Také v jiných částech katastrálního území došlo v důsledku nevhodném obdělávání pozemků k menším erozím, které však byly vzhledem k jejich velikosti znovu přeorány a začleněny do krajiny.

Areál zemědělského družstva, v současnosti pouze částečně využívaný, tvoří negativní prvek v centru obce.

Obyvatelstvo, bydlení a domácnosti v obci Hradčany

V současné době v obci žije trvale 274 obyvatel v průměrném věku 40,13 let. (4) Vývoj počtu obyvatel v retrospektivním vývoji znázorňuje obrázek 2. Z obrázku je patrné, že se počet obyvatel v minulosti výrazně měnil. Od roku 1834 počet obyvatel téměř bez ustání s malými výkyvy rostl, až do krizových třicátých let 20. století, kdy v obci žilo 348 obyvatel. Další známý údaj z roku 1950 ukazuje počet obyvatel již o více než dvacet nižší a tento trend již zůstal zachován až do roku 1994, kdy dosáhl počet obyvatel vesnice čísla 262. Od tohoto roku počet trvale žijících v obci opět roste.

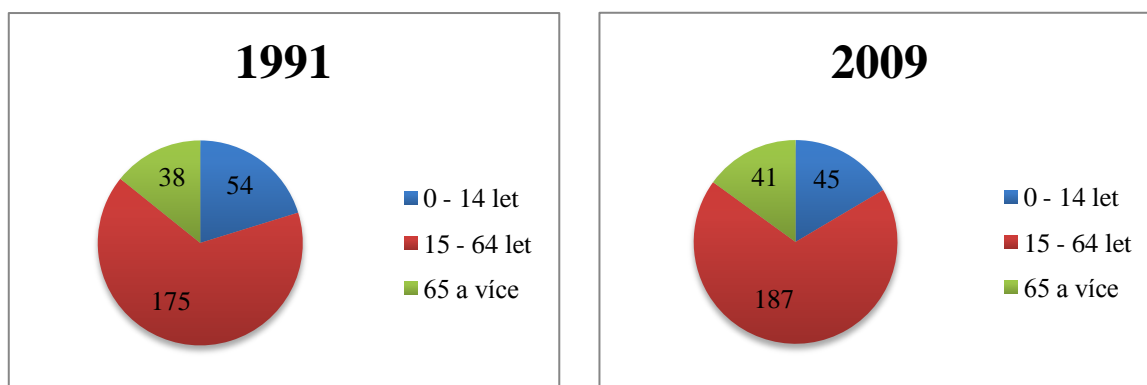
Obrázek 2 Retrospektivní vývoj počtu obyvatelstva v obci mezi lety 1834 – 2011. Zdroj: Urbanistická studie Hradčany (5)

Pokles obyvatelstva v druhé polovině 20. století souvisí s postupným vylidňováním venkova a stěhováním do měst. K mechanismům, které měly na snižující se stavy venkovské populace vliv, můžeme řadit urbanizaci, ale i změnu sociální struktury a skladbu povolání obyvatel žijících na venkově. Velký vliv má i dojížděková vzdálenost obyvatel do města za prací a vzděláním, ale i rozvíjející se potřeba kulturního vyžití, za kterým je potřeba též dojíždět do města. Hlavní příčiny stěhování obyvatel obce do města shrnuje Ing. Igor Fojtík ve své práci Hradčany – sociologický obraz obce: (6) „*V případě Hradčan měla asi největší vliv na pokles obyvatel skutečnost, že leží poněkud stranou od větších měst. Svoji roli hraje také skutečnost, že život ve městě je pohodlnější oproti venkovskému, lidé nemusí pečovat o zahradu a domácí zvířectvo...*“ Díky těmto, ale i jiným individuálním zájmům skutečně nastal v letech 1950–1970 výrazný odliv obyvatel z Hradčan.

V pozdější době, ke konci devadesátých let nastává opačná situace a obyvatel začíná opět přibývat. Trend životního stylu se začíná obracet ve prospěch života na venkově a lidé postupně dávají opět přednost čistšímu životnímu prostředí a klidnému životu na venkově. Moderní dopravní prostředky a zlepšující se infrastruktura dává možnost pohodlné a rychlé přepravy z obce do města a o bydlení na venkově začíná být opět zájem. Díky novým možnostem stavby rodinných domů na území obce se do budoucna předpokládá nárůst obyvatel až ke hranici 300.¹

V rámci předpokládaného demografického vývoje je nutné přihlédnout i k věkové struktuře. K tomuto pohledu přispívá tzv. strom života, který přehledně znázorňuje rozdělení obyvatelstva podle věku i pohlaví. Závažným důsledkem propadu porodnosti a postupného prodlužování střední délky života při narození je nastartování procesu tzv. demografického stárnutí. Jedná se především o pokles v zastoupení nejmladší složky obyvatelstva, který na celorepublikové úrovni dosáhl v posledních 25 letech 9,5% (úbytek o 885 tisíc dětí, z toho přes 420 tisíc v posledních 10 letech). (7) Věkovou strukturu zobrazují grafy níže. Podle tohoto členění se rozlišují tři skupiny obyvatelstva – děti do 15 let, ekonomicky aktivní obyvatelstvo ve věku 15 – 64 let a obyvatelstvo poproduktivní ve věku 64 let a více. Věkové rozdělení obyvatelstva a jeho změny během necelých dvaceti let zobrazují následující obrázky 3 a 4.

¹ Jde pouze o odhad na základě počtu nově vzniklých parcel a předpokladu založení rodin v nově vzniklých domech

Obrázky 3 a 4: Věková struktura obyvatelstva v letech 1991 a 2009. Zdroj dat: Český statistický úřad (4)

Z obrázků 3 a 4 je patrné, že se věková struktura obyvatelstva posunula směrem k poproduktivnímu věku. V obci se eviduje téměř o deset osob méně ve věku do 14 let a naopak o tři obyvatele více patřící do kategorie 65 a více let. Tato analýza věkové struktury dokládá všeobecný trend zaznamenaný po celé České republice týkající se stárnutí populace.

Aktuálním problémem, se kterým se vypořádává Česká republika, je vysoká míra nezaměstnanosti, v Olomouckém kraji je situace ještě markantnější. Ani Hradčany nejsou, co se týká zaměstnanosti, výjimkou. Registrovaná míra nezaměstnanosti dosahuje pro obec hodnoty 6,15%, v absolutním vyjádření se jedná o osm lidí hledajících zaměstnání. Uchazeči registrovaní na Úřadu práce v Přerově dostali v roce 2010 a 2011 možnost pracovat pro obec, která ve spolupráci s úřadem práce vytvořila v roce 2010 jedno pracovní místo, v roce 2011 pracovní místa dvě. Úřad práce doporučil na tato místa 2 obyvatelky Hradčan, které vykonávají pro obec pomocné práce a starají se o vzhled obce.

Sociální a kulturní infrastruktura v obci Hradčany

Obec Hradčany se do podvědomí občanů zapisuje různorodými akcemi, které v průběhu roku pořádá. Organizátory akcí se pravidelně stávají Sportovní klub SK Hradčany „1996“, SDH Hradčany, Základní organizace Českého zahrádkářského svazu nebo obec Hradčany, do organizace se aktivně zapojují i mnozí místní občané. Každoročně tak proběhne velké množství nejrůznějších akcí, namátkou mohou být zmíněny dětský den, setkání seniorů, společenské odpoledne, slet čarodějnic, sjezd rodáků obce, karneval pro děti i dospělé, různé turnaje jak šachové nebo ve společenské hře Člověče nezlob se, tak i sportovní na víceúčelovém hřišti.

Dětský den

Koncert skupiny Fleret a Jarmily Šulákové

Hodové slavnosti

Hradčanský slavík aneb Zpívá celá rodina

Setkání seniorů

Rozsvěcení vánočního stromu na návsi

Velkou událostí je každoročně fotbalový turnaj na fotbalovém hřišti, jehož pověst již překročila nejen hranice obce, ale dokonce i našeho okresu. V roce 2007 byla postavena budova občanské vybavenosti, v jejímž přízemí se nachází hostinec a sál pro pořádání veřejných akcí i rodinných oslav. Velké oblibě mezi občany se těší především znovuobnovená tradice v podobě papučového plesu i hasičský ples. Sportovní vyžití v obci doplňují

cyklostezky, které obcí vedou, např. okružní stezka z Lipníka nad Bečvou, přes Helfštýn, Lhotu, Hradčany a zpět k Lipníku nebo stezka vedoucí na Sv. Hostýn.

V roce 2010 byla vysvěcena kaple Sv. Antonína Paduánského, kaple byla vystavěna na původní zvonici z počátku 20. století. Vzhledem k tomu, že dosud obec neměla svůj kostel, ani kapli, nebyla příležitost ke konání hodových oslav a lidé tak jezdili hody slavit do sousední obce Pavlovice u Přerova. Každoročně tak patří právo pořádat hodové slavnosti i obci Hradčany.

Množství společenských i sportovních akcí je pořádáno v areálu Výletišť, ve kterém bylo v roce 2008 vybudováno víceúčelové hřiště.

Obec nezapomíná ani na přírodu v okolí, každoročně na jaře ve spolupráci s Centrem pro rodinu Ráj v Pavlovicích u Přerova a ostatními spolky proběhne akce „Aby jaro mohlo přijít“, která spočívá v brigádě dobrovolníků - dětí i dospělých, kteří se rozejdou do okolí obce a vysbírají odpad, který se zde během celého roku nahromadí.

Význam je přikládán i prvkům kulturní paměti krajiny. Jde o tři křížky nacházející se na území obce a jednu sochu Panny Marie na návsi. Na opravu křížku u Výletišť byla získána dotace z rozpočtu Olomouckého kraje a v současné době probíhá příprava její rekonstrukce. Jiné prvky kulturní paměti krajiny se na území naší obce nenacházejí.

V obci aktivní činnost vyvíjí tři spolky - Sportovní klub SK Hradčany „1996“, dále Sbor dobrovolných hasičů SDH Hradčany a Základní organizace Českého zahrádkářského svazu. Spolky organizují v průběhu roku mnoho společenských akcí, např. Šachový turnaj, Májovou veselici, Vycházky do přírody a spolupodílí se také na úpravě a ochraně přírody v okolí obce. V měsíci dubnu se např. všechny tři spolky zúčastnily akce Liniová výsadba ovocných stromů podél polních cest.

Činnost obce, občanů a spolků shrnuje informační čtvrtletník Hradčanské rozhledy vycházející od konce roku 2008, v roce 2004 byly vydány pohlednice obce a minikalendáře.

Strategické plánovací dokumenty obce Hradčany

Urbanistická studie

V roce 1995 byla zpracována Urbanistická studie jako podklad pro územní plán obce Hradčany. Urbanistickou studii, stejně tak i Územní plán obce Hradčany zpracovaný v roce 1998 vypracovala Ing. Arch. Šárka Moráňová z firmy ALFAPROJEKT projekční firma, s.r.o.

Olomouc. V průběhu projednávání konceptu probíhala veřejná setkání a diskuse s občany, kteří se tak mohli vyjádřit k projednávaným tématům. V současné době je dokončena již 2. změna územního plánu a v loňském roce bylo schváleno nové zadání územního plánu, jehož zpracování by začalo v roce 2011.

Program obnovy vesnice

V roce 2009 byl zpracován a schválen Program obnovy vesnice na období 2009 - 2012. Na základě zájmu občanů o kulturní, společenské a další aktivity v obci byl v roce 2010 Program obnovy vesnice aktualizován a rozšířen nejen o další akce vyhovující zájmům a požadavkům občanů, ale i o akce k zapojení obce do života v regionu apod. Občané se aktivně podílí na udržování již zaběhnutých kulturních a společenských tradic, ale i na jejich znovuoobnovení. Rovněž se aktivně zapojují do údržby veřejných prostranství a zeleně.

Hospodářství a ekonomická aktivita

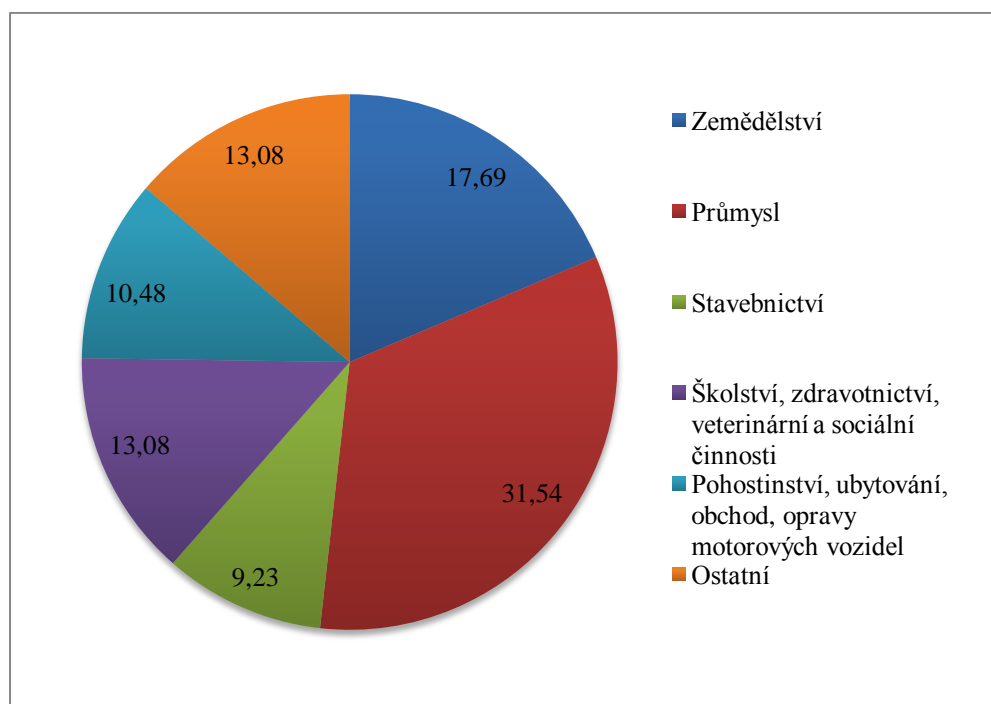
Hradčany byly vždy zemědělská obec. Většina obyvatel se věnovala zemědělství nebo činností s ním spojeným. V devatenáctém století byla v obci zřízena sušárna lnu, která zde fungovala až do roku 1870, kdy byla výroba zrušena. Od roku 1867 v obci fungoval větrný mlýn, který byl v provozu i v první polovině devatenáctého století a zajišťoval obci určitou míru soběstačnosti. Ke konci 19. století bylo v obci kromě zemědělců i dva kováři, krejčí, obuvník, několik tesařů a zedníků. Dokud se v Hradčanech pěstoval len, provozovalo se zde i tkalcovství. Také se v Hradčanech dařilo dobře živnosti hostinské, svou činnost provozovali i dva řezníci a obchodníci se smíšeným zbožím.

Po nástupu strojů do zemědělství ve dvacátých letech dvacátého století, se museli zemědělci začít učit novým činnostem, např. obsluze strojů. Ve vsi vzniklo také mlátící družstvo a ve středu obce u potoka byla vybudována kovárna. Nároky technického pokroku se dotkly i obyvatel Hradčan a postupně se objevuje nové povolání strojního zámečníka. Vedle kovárny se objevují nové technické prostory, které se začaly využívat jako dílny pro opravy zemědělských strojů. Tyto dílny v obci fungovaly ještě na přelomu tisíciletí, v současnosti jsou však nevyužívané a chátrající objekt je temnou skvrnou na vzhledu Hradčan. (6)

Změny ve struktuře hospodářství a rozvoj průmyslu se odrazil i v socioprofesionální struktuře venkovského obyvatelstva. Zemědělská výroba byla díky novým technologiím

intenzifikována a pro její zabezpečení bylo potřeba mnohem méně pracovníků. Postupně začíná docházet k odtrhávání venkovské rodiny od zemědělství. V obcích venkovského typu pracuje stále méně lidí v zemědělství, nejinak tomu je i v Hradčanech. Po zániku družstev nebylo žádnou výjimkou, že si lidé udržovali své hospodářství pro osobní účely doma. Změny životního stylu a větší nároky na osobní život však vedly k zániku těchto hospodářství a domácí chov prasat či turu je v obci jen výjimkou.

Přestože došlo k mohutnému nárůstu lidí pracujících v průmyslovém odvětví, obrázek 5 dokazuje, že zemědělský charakter obce zůstal zachován. Většina obyvatel pracujících v zemědělském odvětví jsou buď soukromníci hospodařící na vlastní půdě v okolí obce nebo zaměstnanci zemědělského družstva AGRAS Želatovice a.s.

Obrázek 5: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v obci podle odvětví ekonomické činnosti.

Zdroj: MU Přerov

Soukromému zemědělství se v obci věnuje jediný zemědělec Vítězslav Horák. Soukromník je specializovaný na drobný chov hospodářského dobytka a především na rostlinnou výrobu.

Po přesunu dílem zemědělského družstva a zrušení živočišné výroby je nyní na území obce málo pracovních příležitostí a většina obyvatel dojíždí za prací do okresního města Přerova, které je hlavním spádovým střediskem vyššího významu. Další spádovou oblastí je

obec Pavlovice u Přerova, kde občané Hradčan hledají práci především v Domově pro seniory.

Dalším významným ekonomickým subjektem v obci je podnikatel zabývající se exportem exotických zvířat. Pro rozšíření své činnosti zakoupil nevyužívaný objekt starého kravína, který v současné době stavebně upravuje na farmu na skladování i chov exotického ptactva. Přestavbou komplexu vznikne v blízké budoucnosti farma a tím bude dokončena rekultivace nepotřebného zemědělského areálu.

Významným ekonomickým subjektem na území Hradčan je skládka průmyslového odpadu nacházející se 2 km jihozápadně od obce na hranici katastrálního území, kterou provozuje společnost SITA CZ a.s. Skládka průmyslového odpadu existuje v obci již 15 let a je důležitým hospodářským subjektem. Skládka umožnila pracovní příležitosti pro občany Hradčan i okolních vesnic a významně se podílela na rozvoji obce Hradčany díky poplatku, který od ní plyne do obecního rozpočtu.

Občanská vybavenost

Vybavenost pro občany je v obci Hradčany na velmi dobré úrovni. Obec hospodaří s rozsáhlým finančním plánem díky poplatku, který plyne do obecního rozpočtu z provozu skládky průmyslového odpadu společnosti SITA CZ a.s. hospodařící na katastrálním území obce. V uplynulých letech si mohla dovolit investice, které se zasloužily o zlepšení občanské vybavenosti a technické infrastruktury obce. V roce 1997 byla obec plynofikována a vybudován byl i obecní vodovod. O rok později byla provedena revitalizace chodníků po celé obci, současně s touto přestavbou si občané za finanční podpory obce upravili prostranství před svými domy, především vjezdy a místa k parkování. Díky tomuto projektu došlo ke zkvalitnění a sjednocení vzhledu obce.

V další fázi revitalizace obce byla rekonstruována část vozovky procházející obcí, konkrétně hlavní silnice ze směru Pavlovice u Přerova ve směru obce Šišma. Současně v této době probíhala náročná obnova fotbalového hřiště, o které se postaral místní spolek SK Hradčany „1996“. Díky jejich iniciativě vzniklo kvalitní zázemí pro rozvoj sportovního klubu, který vedl k založení dalšího fotbalového týmu. V areálu fotbalového hřiště vznikl i komplex převlékárny pro fotbalisty a sociální zařízení. Další obecní investicí do rozvoje obce byla úprava areálu Výletišť, který bývá využíván pro soukromé i veřejné účely. V areálu se koná v průběhu roku mnoho akcí, které přispívají rozvoji kulturního a společenského života obce. V roce 2003 byl v areálu rekonstruován přístřešek pro kapelu, díky čemuž vzniklo moderní a

kvalitní zázemí pro koncerty a podobnou produkci. Původní altán byl v nevyhovujícím stavu a tak byla investice nutností.

Pohostinství pro místní i přespolní občany zajišťuje podnikatel Aleš Sigmund. Hostinec se nachází v nově zbudované budově občanské vybavenosti, kde sídlí i obecní knihovna a obecní úřad. Přes naši obec vedou dvě cyklotrasy a v roce 2010 zde přibylo zastavení na Poutní stezce Sv. Kopeček - Sv. Hostýn, kterou zde se souhlasem obce umístila Matice Svatokopecká.

Tabulka: Přehled investičních akcí v Hradčanech mezi lety 1997 - 2010

Projekt	Realizace
Plynofikace obce a výstavba obecního vodovodu	1997
Revitalizace chodníků v obci	1998
Revitalizace fotbalového hřiště a zázemí pro fotbalisty	1998
Dokončení úprav zeleně v obci	2005
Nový altán na Výletišti	2003
Rekonstrukce silnice III. třídy ve směru Pavlovice u Přerova - Šišma	2006
Víceúčelové hřiště na Výletišti	2008
Budova občanské vybavenosti (obecní úřad, hostinec, společenský sál, obecní knihovna)	2007
Kaple Sv. Antonína Paduánského	2010
Plocha občanské vybavenosti	2010
Infrastruktura pro stavbu RD v místní části Příčky	2010

V rámci modernizace a obnovy občanské vybavenosti byla v roce 2005 zahájena stavba budovy občanské vybavenosti, která byla postavena na ploše bývalého hostince. Budova byla uvedena do provozu v roce 2007 a nachází se v ní prostory obecního úřadu, obecní knihovna, požární zbrojnice, hostinec a sál sloužící pro pořádání společenských akcí. Vedle budovy občanské vybavenosti byla v roce 2010 realizována stavba víceúčelové plochy, jež slouží jako plocha pro kontejnery na separovaný odpad, místo pro trhovce a také jako prostor umístění úředních desek pro informování občanů.

Dalším investičním projektem, který navázal na aktivity obce podporující její rozvoj, byla realizace výstavby víceúčelového hřiště na Výletišti. Obec tímto krokem podpořila sportovní vyžití svých občanů, kteří dosud mohli využívat pouze travnaté fotbalové hřiště. Mládež často v letních i zimních měsících využívala betonový taneční parket na Výletišti ke svým hrám a projekt víceúčelového hřiště přesně zapadl do jejich očekávání moderního sportovního areálu. Hřiště je uzpůsobeno pro 16 různých sportů a je aktivně využíváno všemi skupinami obyvatel z Hradčan i jiných obcí.

Původní obecní úřad byl umístěn v přistavěných prostorách zvonice, která se nacházela na místě nynější kapličky. Poté, co byla postavena budova občanské vybavenosti, kam byl přemístěn i obecní úřad, vznikl prostor pro stavbu dlouho zamýšlené kaple. V obci proběhly během 20. století dvě veřejné sbírky na její výstavbu, k realizaci však nikdy nedošlo. S dlouho očekávanou výstavbou kapličky se začalo v roce 2008, v červnu roku 2010 byla slavnostně zasvěcena sv. Antonínu Paduánskému. Kaple se svým strategickým umístěním uprostřed návsi stala výraznou dominantou obce.

Do občanské vybavenosti mnoha obcí patří i školské a zdravotnické zařízení. Vzhledem k velikosti obce Hradčany by byly tyto instituce kontraproduktivní a děti tak dojíždí do mateřské školy do 5 km vzdáleného Bezuchova, děti školního věku do Základní školy v Pavlovicích u Přerova, kde mají možnost absolvovat celé základní vzdělání. Rovněž zdravotní středisko se nachází v sousední obci Pavlovice u Přerova. (8)

Technická infrastruktura a odpadové hospodářství

Novější stavby v obci jsou vybaveny domovní čistírnou odpadních vod, většina domácností je ale vybavena septikem nebo jímkou, kterou si musí vlastníci na vlastní náklady nechat vyprazdňovat. Voda z přetokových septiků odtéká do jednotné kanalizace, která sdružuje odpadní splaškovou i dešťovou vodu. Společně odtéká voda do vodoteče, kterým je potok protékající středem obce. Jednotná kanalizace se v obci začala budovat v roce 1938, druhá etapa navázala v 70. letech. Jednotná kanalizace vyřešila problém odvádění odpadních vod z jednotlivých domácností, nevyřešila však problém ekologického znečištění potoka. Důsledkem nešetrného zásahu bylo zamoření potoka odpadní vodou.

Na fotbalové hřiště byla v roce 2011 zavedena vodovodní přípojka. V roce 2010 byly zavedeny na místní část Příčky nové inženýrské sítě, kde je tak připravena infrastruktura pro 9 rodinných domů, které byly v roce 2010 a 2011 nabídnuty stavebníkům.

Od dubna 2010 probíhá výměna všech zastaralých svítidel v obci a jejich výměna za úsporné LED diody. Jde o investici chránící životního prostředí, jelikož se předpokládá úspora energie až o 30 - 40 %. Jejich výhodou je především dlouhodobá životnost a tím i menší zatíženost životního prostředí odpadem.

Obec je zapojena do systému EKO-KOM, která umožňuje zpětný odběr separovaného odpadu. V obci se nachází dvě sběrná místa na separovaný odpad, konkrétně plasty, sklo a nápojové kartony. V roce 2011 byly instalovány kontejnery na biologický odpad. V budově obecního úřadu občané mají možnost odložit do speciální nádoby vysloužilé malé elektrospotřebiče, tato nádoba byla instalována ve spolupráci se společností ASEKOL.

Péče o veřejné prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci

O udržování čistoty a pořádku na veřejných prostranstvích se v průběhu roku stará obecní zaměstnanec, který taktéž obstarává sečení trávníků v obci i mimo obecní zástavbu. V letních měsících pak probíhá brigáda mládeže a na jaře se schází občané obce na vysbírávání odpadků v obci i mimo ni v rámci akce „Aby jaro mohlo přijít“. V roce 2010 obec požádala o jedno pracovní místo v rámci veřejně prospěšných prací, úřad práce vyhověl a na tuto práci byl přidělen místní občan. V roce 2011 byli na toto místo přiděleni již dva občané.

Obec Hradčany přikládá význam i ekologické výchově dětí, jde především o zachování přírody a krajiny pro jejich další užívání. Záměrem obce je vychovávat zodpovědné a kvalitní občany, kteří mají pozitivní vztah k přírodě i k obci samotné. V letech 2009 a 2011 proběhla brigáda mládeže na úpravu zeleně a veřejných prostranství v obci. Akce se zúčastnilo 10 teenagerů ve věku 15 - 21 let. Cílem projektu byla obnova parků a zelené výsadby v obci a také umožnění těmto mladým občanům přivýdělek a možnost uvědomění si hodnoty peněz. Projekt probíhal v letních měsících a brigádníci celkem odpracovali přes 800 hodin. Cíle akce byly naplněny do posledního puntíku vzhledem k dokončení úpravám zeleně v termínu i kladným ohlasům jak od samotných brigádníků, tak i ostatních občanů.

Péče o krajinu

Zemědělské a lesní pozemky

Okolí obce patří k intenzivně zemědělsky obdělávaným plochám, převažuje zde orná půda protkaná sítí polních komunikací, podél kterých se nevyskytuje téměř žádná zeleň, s výjimkou starších ovocných stromů. Rovněž zde naprosto chybí jakékoliv meze, důležité především

v erozně ohrožených svazích, které se v celém katastru obce vyskytují. Obnovy polních cest a mezí se předpokládají v rámci komplexní pozemkové úpravy, byly již zahájeny liniovou výsadbou.

Péče o prvky ekologické stability

Jako prvky ÚSES jsou v územním plánu obce specifikovány biocentra a biokoridory, dále jsou v územním plánu evidovány jako významné krajinné prvky les Záhoří, Dřevohostický les a les Amerika. Nové biokoridory nejsou v současné době vystavovány, obec klade důraz na péči o již vzrostlé biokoridory a biocentra.

Ostatní opatření péče o kulturní krajinu

V dubnu 2010 proběhla první etapa projektu Liniová výsadba ovocných stromů kolem polních cest, kdy byly vysázeny ovocné stromky kolem polních cest v okolí obce. Další etapa výsadby bude pokračovat v rámci komplexních pozemkových úprav. Cílem projektu je obnovit polní cesty a udržet jejich stávající tvar i šíři a zamezit jejich degradaci. Byla provedena taktéž úprava koryta potoka vedoucího od přehrady a napojujícího se na potok Šišemka a rovněž byla provedena i úprava příkopy u objektu bývalého kravína.

Souhrnná SWOT analýza obce Hradčany

Součástí dlouhodobého strategického plánování obce je analýza SWOT. Umožňuje formulovat strategické vize rozvojem silných stránek, odstraněním slabých stránek, využitím budoucích příležitostí a vyhnutím se rizikům.

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Evropsky významná lokalita a Natura 2000</p> <p>Ovocné sady na bývalé zemědělsky obdělávané půdě okolo lesů.</p> <p>Vysoký podíl separace a využití odpadu.</p> <p>Zemědělská tradice regionu.</p> <p>Revitalizovaná vozovka a chodníky v obci.</p> <p>Dobrá vybavenost dopravní infrastrukturou včetně napojení na síť cyklotras.</p>	<p>Vysoký počet nákladních automobilů projíždějících středem obce.</p> <p>Existence skládky průmyslového a nebezpečného odpadu SITA CZ a.s. na katastrálním území obce.</p> <p>Zastaralý kanalizační systém a neexistence obecní ČOV.</p> <p>Nedostatečné využívání možností žádostí o dotace.</p>
Příležitosti	Hrozby
<p>Realizace protipovodňových opatření v obci.</p> <p>Realizace komplexních pozemkových úprav.</p> <p>Využití bývalého zemědělského areálu v centru obce na bytovou zástavbu.</p> <p>Záchrana neobydlených domů k obecní bytové výstavbě.</p>	<p>Znehodnocování půdy zvyšováním intenzity hospodaření, erozí a chemickými látkami.</p> <p>Sjednocování plochy zemědělské půdy, zánik remízků a mezí.</p>

Interpretace analýzy SWOT obce Hradčany

Analýzou SWOT obce Hradčany bylo zjištěno, jaké má obec silné stránky, které jsou její slabinou, možné příležitosti i hrozby. Mezi silné stránky obce patří vysoký podíl separace a využití odpadů, ovocné sady na bývalé zemědělsky obdělávané půdě okolo lesů, které sem vysadil soukromník zabývající se sadovou výsadbou. Tím došlo ke snížení celkové rozlohy plochy polí a výsadba byla realizovaná na svazích, které by v budoucnu mohly být vážně

ohroženy erozí. Silnou stránkou je zemědělská tradice v regionu, na území obce hospodaří zemědělství Horák zabývající se biovýrobou zemědělských plodin. Další silnou stránkou jsou revitalizované chodníky a vozovka v obci, které přispěly ke zlepšení celkového vzhledu obce. Napojení na síť cyklotras a dobrá vybavenost dopravní infrastrukturou jsou možnostmi pro rozvoj turistiky, především cykloturistiky.

Slabou stránkou, která má negativní vliv na rozvoj obce je velké množství nákladních automobilů projíždějící středem obce. Jde především o nákladní automobily dovážející odpad na skládku průmyslového odpadu nacházející se za obcí. Díky projíždějícím automobilům je v obci zvýšená prašnost a hluchnost. Do slabých stránek patří i neexistence obecní čistírny odpadních vod a potok sloužící jako vodoteč kanalizace. Do potoka je v současnosti svedena kanalizace, která sdružuje zároveň odpadní i dešťovou vodu. Do budoucna je potřeba tento problém vyřešit dělenou kanalizací. Mezi slabé stránky obce patří nedostatečné využívání možností žádostí o dotace a nevyužívání tak těchto cizích zdrojů pro rozvoj obce.

Příležitostí pro obec Hradčany může být realizace protipovodňových opatření v obci, aby se zamezilo případným škodám způsobených přívalovými dešti, dále realizace komplexních pozemkových úprav a také záchrana neobydlených domů k obecní bytové výstavbě. Jde o dva domy nacházející se v centru obce, které by pravděpodobně pouze chátraly a v jejich prostorách by tak mohly vzniknout sociální byty pro znevýhodněné skupiny obyvatel. Podobným způsobem by mohl být využit chátrající areál bývalého zemědělského družstva v centru obce, který nyní slouží pro parkování motorových vozidel.

Hrozbou pro budoucí rozvoj obce by se mohlo stát znehodnocování půdy zvyšováním intenzity hospodaření, erozí a chemickými látkami a také sjednocování plochy zemědělské půdy, zánik remízků a mezí, kde se ukrývá zvěř u okolních lesů. Mohlo by tím dojít ke snížení biodiverzity oblasti v okolí Hradčan.

Obec Hradčany se musí soustředit na eliminaci svých slabých stránek a dbát, aby se neproměnily v hrozby. Naopak jejich řešením může obec získat výhody a přeměnit je ve své silné stránky. Silné stránky je nutné podporovat a dále rozvíjet.

Strategická vize rozvoje obce

Strategická vize je všeobecnou dohodou a souhrnným strategickým pohledem na další rozvoj obce, určujícím základní rámec a globální cíle jeho rozvoje do roku 2015.

Vedení obce Hradčany ve spolupráci s občany obce Hradčany představuje tuto vizi rozvoje obce Hradčany do roku 2015.

V horizontu strategického plánu, tj. okolo roku 2015 chce být obec Hradčany dynamickou obcí, která v sobě spojuje prvky současné moderní doby nabízející kvalitní možnosti bydlení, na venkov bohatou nabídku občanské vybavenosti, kulturní a sportovní zázemí spolu s tradičním vesnickým životem vytvářejícím kombinaci pro kvalitní a spokojený život všech obyvatel.

Svá specifika opírající se o konkrétní lokalitu a zájem obyvatel především o společenský a kulturní život a aktivní spolkovou činnost bude obec nadále upevňovat. Nadále bude dbát na všestranný rozvoj spolkové činnosti a vytváření podmínek zapojování rizikových skupin obyvatelstva, především dětí a seniorů. K tomu využije svůj rozvojový potenciál založený na silné hospodářské základně a dále možnosti získávání peněžních prostředků z dotačních programů.

Obec bude nadále dbát o přírodní charakter území, pečovat o životní prostředí a dbát na upřednostňování využívání obnovitelných a alternativních zdrojů energií před neobnovitelnými zdroji.

Rozvoj kulturních, sociálních a sportovních služeb a rozvoj bydlení bude dlouhodobě orientován tak, aby přispěl k prosperitě obce a spokojenosti občanů obce.

Globální cíl rozvoje obce Hradčany

Pro naplnění strategické vize rozvoje do roku 2015 si obec Hradčany stanovuje tento globální cíl:

Vytvořit z obce Hradčany dynamickou obec s možností kvalitního bydlení, občanské vybavenosti, kulturního a sportovního zázemí a upevnit spolkovou činnost s rozvojem podmínek zapojování rizikových skupin obyvatelstva, které budou souhrnně posilovány vyváženým rozvojem všech složek určující kvalitu života na venkově – sociálního prostředí, infrastruktury a životního prostředí.

Problémové okruhy strategie

Dlouhodobý rozvoj obce se opírá o tři základní pilíře: sociální prostředí a lidské zdroje, infrastrukturu a životní prostředí.

Základní problémové okruhy Strategického plánu rozvoje obce Hradčany do roku 2015 jsou vymezeny takto:

Problémový okruh 1: Sociální prostředí a lidské zdroje

Problémový okruh 2: Infrastruktura a občanská vybavenost

Problémový okruh 3: Životní prostředí

Sociální prostředí a lidské zdroje

Souhrnná charakteristika problémového okruhu:

Bude vypracována koncepce bytové politiky, na jejímž základě se vytvoří podmínky pro bydlení rizikových skupin občanů (rodiny s nízkými příjmy, osoby v krizové situaci).

Pestrá nabídka společenských a kulturních akcí bude nadále zkvalitňována, podporována a bude snaha o její větší propagaci. Stávající sportoviště a místa setkávání obyvatel budou udržována ve výborném stavu, aby i nadále plnila svou předepsanou funkci.

Infrastruktura a občanská vybavenost

Souhrnná charakteristika problémového okruhu:

Hlavním problémem obce Hradčany v technické infrastruktuře je neexistence obecní ČOV. Z tohoto nedostatku vzniká problém při odvádění odpadních vod do současného vodoteče, kterým je potok

Šišemka a tím jeho dekontaminace splaškovou vodou. Tento systém již neodpovídá vizi moderní obce a bude vyřešen výstavbou obecní čistírny odpadních vod.

Obec Hradčany bude mít snahu vybudovat dopravní infrastrukturu pro nemotorovou dopravu zejména pro dopravu cyklistickou a tzv. hippostezky. Tato podpora je v také v souvislosti se snahou o udržitelné využívání krajiny v okolí Hradčan.

Jedním z klíčových problémů občanské vybavenosti je chybějící zázemí pro činnost sboru dobrovolných hasičů a jednotku sboru dobrovolných hasičů obce Hradčany. V rámci aktivit obce je připravován rozsáhlý projekt rekonstrukce bývalého domu zahrádkářů, který bude usilovat o dotaci z Programu rozvoje venkova.

Životní prostředí

Souhrnná charakteristika problémového okruhu:

Hlavním problémem v oblasti životního prostředí je zlepšení jeho vybraných složek jako nezbytného předpokladu pro zkvalitnění života obyvatel v obci. Vzhledem k tomu, že obec Hradčany je obklopena intenzivně využívanou ornou zemědělskou krajinou s převahou orné půdy, směřují navrhovaná řešení především do oblasti zeleně a zlepšení stavu vodních ploch a toků. Další stěžejní řešenou oblastí je ekologické vzdělávání, výchova a osvěta.

V rámci péče o zeleň bude návrh zeleně v obci řešen v novém územním plánu, který je v průběhu roku 2011 připravován a v roce 2012 bude připraven ke schválení.

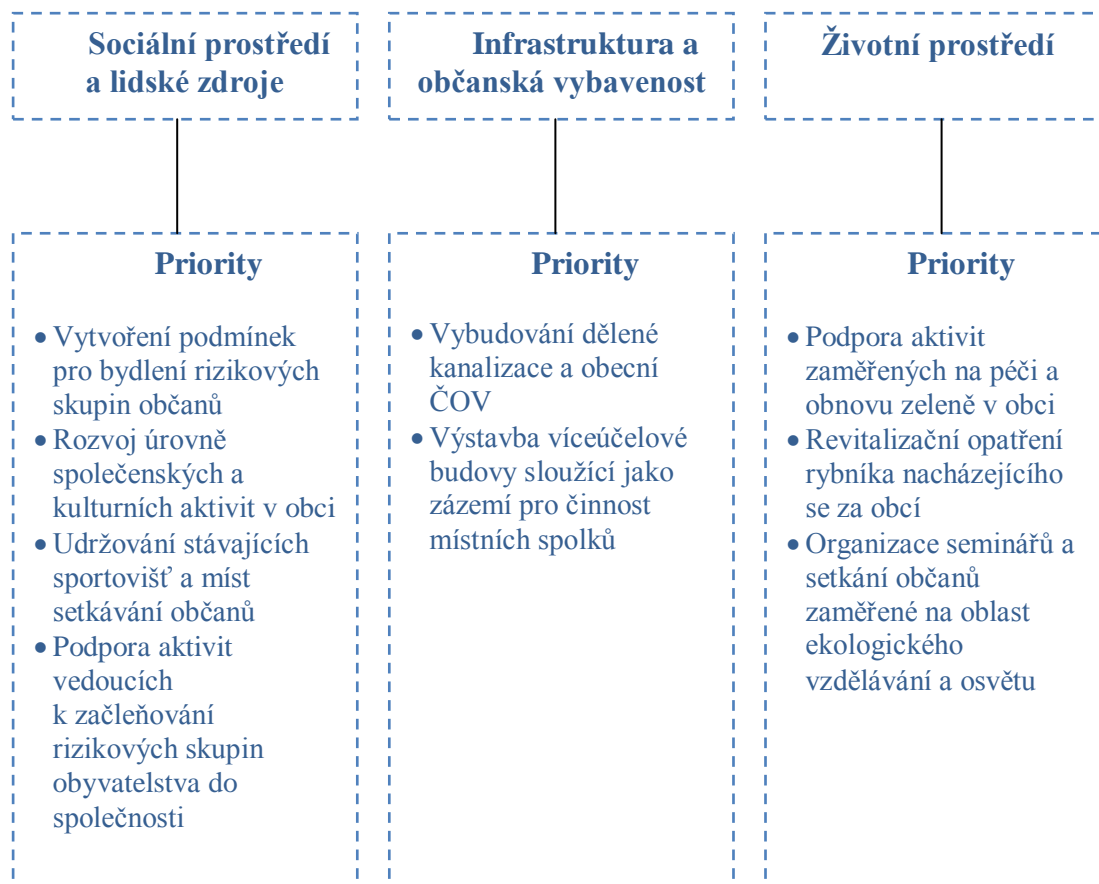
Pro zlepšení stavu vodních ploch je navrženo revitalizační opatření u rybníka nacházejícího se za obcí. Situace ve vodním toku protékajícím obcí, která souvisí s problematikou řešenou v problémovém okruhu infrastruktura, bude řešena současně s tímto okruhem revitalizací vodního toku ve spolupráci se správcem toku.

V oblasti ekologického vzdělávání, výchovy a osvěty budou organizovány setkání obyvatel obce za účelem ekologické osvěty, především možnostem sběru, třídění a dalšího využití odpadů.

Cíle a priority strategického plánu

Vytvořit z obce Hradčany dynamickou obec s možností kvalitního bydlení, občanské vybavenosti, kulturního a sportovního zázemí a upevnit spolkovou činnost s rozvojem podmínek zapojování rizikových skupin obyvatelstva, které budou souhrnně posilovány vyváženým rozvojem všech složek určující kvalitu života na venkově – sociálního prostředí, infrastruktury a životního prostředí.

Specifické cíle a priority

Charakteristika jednotlivých priorit základních specifických cílů

Specifický cíl 1: Sociální prostředí a lidské zdroje

Priorita 1: Vytvoření podmínek pro bydlení rizikových skupin občanů

V rámci rozvoje bydlení v obci odkoupila obec v roce 2010 dva neobydlené sousední domy na návsi se záměrem rekonstrukce a následné realizace obecních bytů. V domech budou realizovány čtyři bytové jednotky velikosti 2+kk a 3+kk. Dvě bytové jednotky budou sloužit pro mladé rodiny s cílem podpořit jejich start do společného života. Zbylé dva byty sloužit pro osamělé seniory z Hradčan, kteří nejsou schopni vlastními silami obstarat vlastní bydlení.

Zahájení výstavby: 2012

Plánovaná investice: 2 mil. Kč

Zajištění financí: obecní rozpočet

Zodpovědnost: obecní úřad Hradčany

Doba realizace: 2 roky

Kriteria splnění: počet nových bytových jednotek

Priorita 2: Rozvoj úrovně společenských a kulturních aktivit v obci

V obci Hradčany každoročně probíhá množství sportovních, kulturních i společenských akcí, o které se stará obec Hradčany, jednotlivé spolky působící na území obce a Centrum pro rodinu Ráj z Pavlovic u Přerova. Pestrost a množství akcí, které během roku mají občané možnost navštívit, odpovídá svým charakterem a četností možnostem obce menší velikostní kategorie. Do budoucna je třeba nadále rozvíjet spolupráci mezi obcí a jednotlivými spolky a podporovat konání akcí na podpoření vesnické pospolitosti.

Priorita 3: Udržování stávajících sportovišť a míst setkávání občanů

Obec Hradčany přikládá velký význam udržování kulturních tradic a vesnické pospolitosti, stejně tak jako možnostem sportovního vyžití občanů Hradčan. V roce 2008 bylo vybudované víceúčelové hřiště na Výletišti, v roce 2011 byla ve spolupráci sportovního klubu SK Hradčany „1996“ a obce Hradčany vybudována vodovodní přípojka na fotbalové hřiště. V budoucnu bude v rámci této priority obec usilovat o udržitelné využívání všech možností sportovního vyžití, stejně tak jako pečovat o místa možného setkávání občanů při společenských a kulturních událostech, případně vytvářet místa pro setkávání nová.

Zahájení projektu: 2011

Plánovaná investice: podle realizace jednotlivých priorit dalších specifických cílů

Zajištění financí: obecní rozpočet, dotace z PRV

Zodpovědnost: obecní úřad Hradčany

Doba realizace: po dobu platnosti SP

Kriteria splnění: počet provozuschopných sportovišť v obci, klubovna, společenský sál

Priorita 4: Podpora aktivit vedoucích k začleňování rizikových skupin obyvatelstva do společnosti

Problémem soudobé společnosti je nízký až nedostatečný zájem na zapojování rizikových skupin obyvatelstva do společnosti. Jedná se především o děti do 15 let a občany v důchodovém věku. Cílem priority je podpora aktivit vedoucích ke smysluplnému využívání volného času a volnočasové výchově dětí. Toho může být dosaženo prostřednictvím skupin organizovaných v rámci jednotlivých spolků nebo volnočasových aktivit organizovaných Centrem pro rodinu Ráj v Pavlovicích u Přerova. Další skupina obyvatelstva, která je ohrožená problémem začlenění do společnosti je obyvatelstvo v důchodovém věku. Obec podpoří vznik skupiny, klubu seniorů a jejich činnosti v rámci obce i mimo ni. Obec také bude nadále organizovat každoroční setkání seniorů.

Zahájení projektu: 2011

Zajištění financí: obecní rozpočet

Zodpovědnost: obecní úřad Hradčany, spolky činné na území obce, Centrum pro rodinu Ráj

Doba realizace: po dobu platnosti strategického plánu

Kriteria splnění: spolky zabývající se činností dětí, programy pro děti, programy pro seniory

Specifický cíl 2: Infrastruktura a občanská vybavenost

Priorita 1: Vybudování dělené kanalizace a obecní ČOV

Výstavba obecní kanalizace je již dlouhou dobu v zastupitelstvu obce diskutovanou záležitostí. Některé novější stavby v obci jsou vybaveny domovní čistírnou odpadních vod, většina domácností je ale vybavena septikem nebo jímkou, kterou si musí vlastníci na vlastní náklady nechat vyprazdňovat. Voda z přetokových septiků odtéká do jednotné kanalizace, která sdružuje odpadní splaškovou i dešťovou vodu. Společně odtéká voda do vodoteče, kterým je případně obce Hradčany potok protékající středem obce. Jednotná kanalizace se v obci začala budovat v roce 1938, druhá etapa navázala v 70. letech. Jednotná kanalizace vyřešila problém odvádění odpadních vod z jednotlivých domácností, nevyřešila však problém ekologického znečištění potoka. Důsledkem nešetrného zásahu bylo zamoření potoka odpadní vodou a postupný úhyn většiny potoční fauny a flory.

Problém jednotné kanalizace má být vyřešen vybudováním obecní čistírny odpadních vod za obcí. V souvislosti s investicí se bude řešit i obecní kanalizace, jednotná kanalizace se přebudováním změní na dělenou, stávající kanalizace bude sloužit pro sběr dešťové vody, paralelně se připojí kanalizace na splašky, která bude odtékat do čistírny odpadních vod.

Současně s výstavbou dělené kanalizace a obecní čistírny odpadních vod bude souviset i oprava všech místních komunikací.

Zahájení výstavby: 2012

Plánovaná investice: 42 mil. Kč

Zajištění financí: obecní rozpočet, dotace z Programu obnovy venkova

Odpovědnost: obecní úřad Hradčany

Doba realizace: 3 roky

Kriteria splnění: budova ČOV, počet m nové dělené kanalizace

Priorita 2: Výstavba víceúčelové budovy sloužící jako zázemí pro činnost místních spolků

Nedostatkem týkajícím se občanské vybavenosti je neexistence kvalitního zázemí pro setkávání a volnočasové aktivity obyvatelstva obce, ať už jde o obecní spolky nebo i jednotlivé skupiny obyvatel. Obec v rámci této priority vyřeší problém uskutečněním výstavby víceúčelové budovy, která se bude nacházet v prostorách domu „U Zahrádkářů“ č. 29. Budova bude sloužit jako zázemí pro činnost místních spolků, klubovnu a eventuelně i nouzové ubytování pro případ živelné pohromy. Výstavbou tohoto zázemí zaplní mezeru v občanské vybavenosti, jelikož v současné době neexistují vhodné prostory, kde by mohly být organizované školení a semináře a neexistuje ani klubovna nebo podobné prostory, které by mohly sloužit práci s dětmi a využití jejich volného času.

Zahájení výstavby: 2011 – 2012

Plánovaná investice: 19 mil. Kč

Zajištění financí: obecní rozpočet + dotace z Programu rozvoje venkova

Zodpovědnost: obecní úřad Hradčany

Doba realizace: 2 roky

Kriteria splnění: moderní prostory pro volnočasové využití, nouzové ubytování, klubovna

Strategický cíl 3: Životní prostředí

Priorita 1: Podpora aktivit zaměřených na péči a obnovu zeleně v obci

Obec Hradčany bude v období 2011 – 2015 pokračovat v úpravách a údržbě zeleně v obci. V roce 2009 a 2011 proběhla brigáda mládeže na údržbu zelených ploch v obci a v následujících letech obec na tyto úspěšné akce naváže. V letech 2011 – 2015 obec nepředpokládá vznik nových zelených ploch na území obce a zaměří se především na údržbu a případnou obnovu těch stávajících.

Priorita 2: Revitalizační opatření rybníka nacházejícího se za obcí

V rámci specifického cíle životní prostředí si dala obec za cíl vyřešit problém se znečištěním rybníka nacházejícího se v místní části Sedlišťky. Společně s Rybářským spolkem Sedlišťky bude provedena úprava a revitalizace rybníka spočívající v odstranění bahnitého nánosů a zajištění udržitelného hospodaření na rybníku.

Zahájení projektu: 2011

Plánovaná investice: 20 000 Kč

Zajištění financí: obecní rozpočet

Zodpovědnost: obecní úřad Hradčany, Rybářský spolek Sedlišťky

Doba realizace: 1 rok

Kriteria splnění: revitalizovaná plocha rybníka, aktivní činnosti rybářského spolku

Priorita 3: Organizace seminářů a setkání občanů zaměřené na oblast ekologického vzdělávání a osvětu

Obec přikládá nemalý význam nutnosti informovat občany o aktuálním stavu životního prostředí v okolí obce a seznamovat je s možností jeho ochrany. V rámci této priority spolupracuje obec Hradčany s Centrem pro rodinu Ráj v Pavlovicích u Přerova a obecními spolky při realizaci projektu „Aby jako mohlo přijít“, jež slouží jako naučně osvětová akce, při které dojde k úklidu obce Hradčany i jejího okolí od nánosů odpadků. V této činnosti hodlá obec pokračovat a dále na ni navázat osvětovou činností formou přednášek, besed a seminářů pro děti i dospělé na témata týkající se ekologického vzdělávání a ochrany životního prostředí. Vzhledem k umístění skládky průmyslového odpadu na katastrálním území obce bude část seminářů zaměřena na problematiku nakládání s odpady a možnosti jejich dalšího využití.

Zahájení projektu: 2011

Plánovaná investice: bez investice

Zodpovědnost: obecní úřad Hradčany,

Doba realizace: 4 roky

Kriteria splnění: počet uskutečněných seminářů a besed s občany, uskutečnění akce „Aby jaro mohlo přijít“

Hospodaření obce

Rozpočtové hospodaření obce v daném roce a stejně i hospodaření s majetkem obce po více let jsou zásadní procesy stojící za rozvojem obce i nástrojem dosahování jejich cílů. Hlavním úkolem obce je zajistit dostatek finančních prostředků na realizaci svěřených úkolů a uskutečnění rozvojových aktivit. Pro efektivní rozvoj obce mají největší význam příjmy vlastní. Podle platné rozpočtové skladby se mohou dělit na příjmy daňové, nedaňové a kapitálové. Daňové příjmy jsou obcím přidělovány na základě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní a obec může z této kategorie ovlivnit pouze místní a některé další poplatky. Z hlediska hospodaření jsou pro obec nejdůležitější příjmy, které může sama ovlivnit. Nejširší možnou škálu přístupů nabízí nedaňové příjmy obce, kde jde především o oblast podnikání či poskytování služeb za úplatu. Kapitálové příjmy jsou převážně jednorázovou a nepravidelnou záležitostí a jsou spojeny s prodejem obecního majetku. Existuje ještě jedna skupina obecních příjmů, která se stala nejvýznamnějším ovlivnitelným zdrojem a to je oblast dotačních příjmů.

Oblast obecních výdajů je rozmanitější než příjmová stránka. Výdaje obecních rozpočtů jsou oproti rozpočtovým příjmům více závislé na specifické situaci obce a na jejím postavení ve správním a sídelním systému. Posláním obce je pečovat o všestranný rozvoj a také chránit při plnění svých úkolů veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech. (9)

Z členění příjmů a výdajů vychází finanční ukazatele používané v souhrnné finanční analýze obce. Finanční analýza je významná pro zkvalitnění finančního rozhodování na každé úrovni územní samosprávy. Na úrovni územní samosprávy je finanční analýza důležitým nástrojem řízení, nejde jen o analýzu minulého hospodaření, ale odhaluje i pozitivní a negativní faktory, které hospodaření ovlivnily. Kvalitní finanční analýza nastiňuje směry odstraňování vlivu negativních faktorů a naopak podporuje vlivy pozitivně působící na

hospodaření. Hlavní oblasti finanční analýzy jsou: běžné hospodaření, investiční činnost a její financování a hospodaření s majetkem. (4)

Nejčastěji používané ukazatele finanční analýzy jsou:

celkové příjmy na obyvatele,
nedaňové příjmy na obyvatele,
nenárokové dotace² na obyvatele,
poměr běžných příjmů³ a běžných výdajů
podíl kapitálových výdajů
kapitálové výdaje na obyvatele
dluhová služba
zadluženost na obyvatele.

Pro srovnatelnost obcí je nezbytné používání relativních ukazatelů, absolutní čísla se však používají při interpretaci relativních hodnot.

Důležitou součástí finanční analýzy je následné vyvození závěrů. Interpretace výsledků může být nejednoznačná a vyžaduje zahrnutí širšího kontextu než jen statistického. Vhodným příkladem je ukazatel podílu kapitálových výdajů. Tyto výdaje znamenají investice do dlouhodobého majetku obce. Lze předpokládat, že vyšší kapitálové výdaje vytváří příznivější podmínky pro další rozvoj obce. Nadměrné kapitálové výdaje mohou ale svým dopadem na dlouhodobé rozpočtové hospodaření obce naopak destabilizovat finanční rovnováhu obce. Je nutné vzít v úvahu i míru vybavenosti obce. Obec s vybavenými infrastrukturními zařízeními bude potřebovat nižší podíl kapitálových výdajů než obec, která právě novou infrastrukturu buduje. Dalším příkladem může být ukazatel dluhové služby či zadluženosti na obyvatele. Nulová či velmi nízká zadluženost je velkým pozitivem hospodaření obce, ale může současně signalizovat, že obec raději aby se nezadlužila, neinvestuje do svého rozvoje. (9)

V tabulce 3 jsou zobrazeny údaje hospodaření obce a rozbor hospodaření obce.

Tab. 3 Údaje o hospodaření obce v roce 2010. Zdroj: Vlastní vypracování autorky podle rozvahy obce a výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu územně samosprávných celků.

Obec HRADČANY	
Počet obyvatel obce	273
Placené úroky	0

² Dotace, o které musí obec aktivně usilovat (žádosti, projekty).

³ Běžné příjmy jsou zde chápány jako opakující se příjmy, příjmy bez kapitálových příjmů a nenárokových dotací.

Strategický plán rozvoje obce Hradčany 2011 - 2015

Běžné příjmy celkem	19 031,63
Daňové příjmy (Třída 1)	17 490,67
Nedaňové příjmy (Třída 2)	859,68
Kapitálové příjmy (Třída 3)	40,00
Přijaté dotace (Třída 4)	641,28
Výdaje celkem	17 968,92
Běžné výdaje (Třída 5)	4 492,22
Kapitálové výdaje (Třída 6)	13 476,70
Celkové příjmy po konsolidaci (v tis. Kč)	19 031,63
Aktiva celkem (v tis. Kč)	99 020,89
Cizí zdroje (v tis. Kč)	422,84
Oběžná aktiva	37 767,20
Krátkodobé závazky	382,84
Běžné příjmy (po konsolidaci)	19 031,63
Běžné výdaje (po konsolidaci)	17 968,91
UKAZATELE	
Dluhová služba	
Dluhová služba celkem (Úroky + uhrazené splátky)	0
Ukazatele dluhové služby (DS(celkové příjmy po konsolidaci)	0
Struktura celkového dluhu	
Celková zadluženost (Cizí zdroje/celková aktiva)	0,00427
Schopnost úhrady dluhu v letech Cizí zdroje/(běžné příjmy – běžné výdaje)	0,39
Celkový dluh na obyvatele (v tis. Kč) (Cizí zdroje/počet obyvatel)	1,55
Likvidita	
Celková likvidita (Oběžná aktiva/krátkodobé závazky)	98,65

Rozbor hospodaření obce

Obec Hradčany v roce 2010 měla položku placené úroky rovnou nule, jelikož obec nevyužila možnosti financování úvěrem a nemusí tedy platit žádné úroky. Služby úvěru nemusí použít z důvodu dostatečných vlastních finančních prostředků.

Celkové příjmy v roce 2010 byly 19 031,6 tis. Kč. Z toho daňové příjmy tvořily podstatnou část – 17 490,67 tis. Kč. Výše těchto příjmů je daná především poplatkem za uložení odpadů na skládce průmyslových odpadů nacházející se na území obce, která dosáhla 15 249, 78 Kč, další položky daňových příjmů obce jsou např. daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, poplatků ze psů, daň z nemovitostí atd. Součástí celkových příjmů obce jsou i nedaňové příjmy, které bývají běžně pro obce nejdůležitějšími příjmy, které mohou samy ovlivnit. Jde především o poskytování služeb za úplatu či oblast podnikání. V konkrétním případě obce Hradčany hrají tyto příjmy pouze vedlejší roli. V roce 2010 měla obec nedaňové příjmy ve výši necelých 860 tis. Kč, šlo o příjmy z prodeje pozemků, přijaté neinvestiční dary, největší položku této částky tvořily příjmy z úroků, celkem 692,6 tis. Kč. Kapitálové příjmy ve výši 40 tis. Kč tvořily příjmy ze zálohy za stavební parcely v místní části „Příčky“ a poslední položku ve výši 641,28 tis. Kč tvořily přijaté dotace.

Výdajovou část rozpočtu obce Hradčany tvoří dvě položky běžné výdaje a kapitálové výdaje. Běžné výdaje ve výši 4 492,22 tis. Kč byly použity především na opravy a udržování obecního majetku, platy obecních zaměstnanců a nákup hmotného dlouhodobého majetku. Oproti běžným výdajům tvořily poměrně větší část celkových výdajů výdaje kapitálové, které dosáhly hodnoty 13 476,70 tis. Kč. Do této položky se promítla výstavba infrastruktury pro stavbu rodinných domů v místní části „Příčky“ stejně jako nákup přístrojů a různého vybavení potřebného pro chod obce.

Pro hodnocení hospodaření obce Hradčany jsem využila některých ukazatelů, např. ukazatel dluhová služba a likvidita. Ukazatel dluhové služby ukazuje souhrn plateb představujících splátky dluhu a úroků za určité období. Vzhledem k faktu, že obec nevyužívá žádných úvěrů a neplatí tedy žádné úroky z úvěrů je tento ukazatel stejně jako ukazatel dluhové služby roven nule. Při definování struktury celkového dluhu se používá ukazatel celkové zadluženosti, kdy se dávají do poměru cizí zdroje obce a celková aktiva. Ukazatel říká, z kolika procent je majetek obce kryt cizími zdroji. V obci Hradčany je celková zadluženost 0,00427. Majetek obce je tedy kryt cizími zdroji jen z malé části. Další ukazatel

znázorňuje schopnost úhrady dluhu v letech a říká, že je obec schopna uhradit své závazky za 0,39 let. Posledním mnou definovaným ukazatelem je celkový dluh na obyvatele, který je v případě Hradčany 1,5 tis. Kč.

Poslední ukazatel celkové likvidity je poměrový ukazatel, který se definuje jako momentální schopnost uhradit splatné závazky (10). Vypočítá se podílem krátkodobých závazků na oběžných aktivech. Problematická je hodnota nižší než 1, která ukazuje, že krátkodobé závazky není možné z oběžných aktiv uhradit a musí být hrazen z dlouhodobého majetku, například z jeho prodeje. V případě obce Hradčany vychází tento ukazatel velmi vysoký, jeho hodnota je 98,65 a je to způsobeno velkým podílem oběžného majetku na malém podílu krátkodobých závazků.

V tabulce 2 jsem použila pojem běžné výdaje a příjmy po konsolidaci. S tímto pojmem se rozpočtová sféra setkává poměrně často. Některé příjmy a výdaje, které prochází účetnictvím obce, nemusí být nutně integrální součástí jejího hospodaření. Rozpočtem obce mohou procházet některé dotace z vyšších rozpočtů pro organizace, které sídlí na území obce. Tyto příjmy se pak stávají zdánlivě příjmem nebo výdajem obce, aniž by je obec mohla sama využít. Účetní výsledky se o ně pak snižují.

Hospodaření obce je díky velké příjmové stránce obecního rozpočtu poměrně stabilní, obec nemusí využívat úvěrových služeb bank a jiných cizích zdrojů pro financování svých investic. Zadluženost na obyvatele i schopnost úhrady dluhu v letech je velmi nízká a značí to velmi nízkou obecní zadluženost. Ta se zde projevila použitím hodnoty cizích zdrojů, ve které jsou zahrnuty nezaplacené faktury dodavatelům, nevyřízené závazky vůči zaměstnancům a závazky institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Problémem by se mohlo do budoucna jevit snížení poplatku za uložení odpadů na skládce průmyslového odpadu, který tvoří podstatnou část příjmů obce. Obec by se tak mohla ocitnout v situaci, kdy nebude mít prostředky na údržbu a opravy obecního majetku. Riziko tohoto problému by bylo dobré zvážit a mít do budoucna připravený plán jeho řešení pokud by k této krajní situaci skutečně došlo.

Závěr

Předložený strategický plán představuje první komplexní strategický dokument rozvoje obce Hradčany. Strategický plán byl svou formou zjednodušen pro potřeby obce menší velikostní kategorie, přesto však, podaří-li se naplnit záměry iniciátorů tohoto projektu, stane se velmi silným nástrojem dlouhodobého řízení obce.

Základní snahu v podobě dosažení vytyčených cílů doplnění přínos v podobě prohlubování spolupráce mezi veřejnou správou a obyvateli obce a prohlubování spolupráce mezi obcí, místními aktivními spolky občany. Vedení obce, členové strategického týmu, zpracovatel plánu i ostatní osoby zapojené do procesu tvorby plánu jsou přesvědčeni, že v průběhu sestavování plánu byly zachyceny klíčové vlivy současného a budoucího vývoje obce, že určená vize je výsledkem shody místní komunity o budoucnosti obce a že realizace stanovených rozvojových aktivit zajistí naplnění této vize a přispěje k požadovanému sociálnímu a ekonomickému rozvoji obce i ochraně životního prostředí a zachování přírodního rázu vesnice.

Strategický plán rozvoje se tak stane běžnou součástí systému řízení obce nejen v prvním plánovacím období let 2011-2015, ale využití tohoto nástroje se předpokládá i do budoucna. Plán bude průběžně aktualizován a doplňován, čímž se naplní jeho smysl a podstata.

Bibliografie

1. **Šafář, J.** Chráněná území ČR. Olomoucko. Praha : Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno. Sv. VI.
2. Oficiální stránky Evropsky významných lokalit v ČR. [Online] [Citace: 1. únor 2011.] <http://www.nature.cz/>.
3. **Kolektiv, učitelů.** Kronika obecné školy v Hradčanech.
4. **ČSÚ.** Vybrané statistické údaje za obec. *Veřejná databáze ČSÚ.* [Online] Český statistický úřad. [Citace: 28. únor 2011.] http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&pro_1_154=513733&cislotab=MOS+ZV01.
5. **Olomouc, ALFAPROJEKT.** Urbanistická studie Hradčany. *Textová část.* Olomouc : ALFAPROJEKT Olomouc, 1996. Sv. 1, 1.
6. **Fojtík, Igor.** Hradčany - sociologický obraz obce. Hradčany : Filosofická fakulta Univerzita Palackého v Olomouci. Katedra sociologie a andragogiky., 1999.
7. **Wokoun, René a kol.** *Regionální rozvoj a jeho management v České republice.* Praha : Vysoká škola ekonomická, Nakladatelství Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-246-1301-0.
8. Obec Hradčany. *Charakteristika obce Hradčany pro soutěž Vesnice roku 2010.* Hradčany : Obec Hradčany, 2010. Sv. 1.
9. **Bínek, Jan, a další.** *Synergie ve venkovském prostoru - Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí.* Brno : GaREP, spol. s.r.o., 2010. 978-80-904308-4-6.
10. **Asseco Solutions, a.s.** Úvod - Finanční analýzy. *Helios orange.* [Online] 2010. [Citace: 17. květen 2011.] https://forum.helios.eu/orange/doc/cs/%C3%9Avod_-_Finan%C4%8Dn%C3%AD_anal%C3%BDza.
11. Základní údaje o obci Hradčany. [Online] [Citace: 28. únor 2011.] <http://www.obcehradcany.cz/index.php?nid=1020&lid=CZ&oid=81004>.
12. **CENIA.** Hranice územních jednotek. *Portál veřejné správy České republiky.* [Online] [Citace: 28. únor 2011.] http://geoportal.cenia.cz/mapsphere/MapWin.aspx?M_Site=cenia&M_Lang=cs.
13. Mapové služby. *Portál veřejné správy České republiky.* [Online] 2005-2011. [Citace: 5. únor 2011.] www.geoportal.cenia.cz.
14. Místní program obnovy vesnice Hradčany. *Strategický rozvojový dokument.* Hradčany : Obec Hradčany, 2009. Sv. I, 1.
15. **Kolektiv, autorů.** *Úvod do regionálních věd a veřejné správy.* 2. rozšířené vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008. str. 455. 978-80-7380-086-4.
16. **Bauerová, A., a další.** *Řízení obcí I.* Praha : Professional Publishing, 2008. 978-80-86946-76-4.
17. *Kronika obce Hradčany.* Hradčany : autor neznámý.
18. **Hradčany.** Vyhlášky, zákony a usnesení zastupitelstva. *Obec Hradčany.* [Online] 2011. [Citace: 17. Duben 2011.] <http://www.obcehradcany.cz/index.php?nid=1020&lid=CZ&oid=81009>.
19. **Šulák, Tomáš.** Sedm podnětů k projektovému řízení a strategickému plánování v programu rozvoje venkova. Kostelec u Holešova : Středomoravská agentura rozvoje venkova.
20. Hradčany. *Charakteristika obce Hradčany pro soutěž Vesnice roku 2010.* Hradčany : Obec Hradčany, 2010. Sv. 1.
21. **Kolektiv, autorů.** *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.* 1. vydání. Praha : Nakladatelství Svoboda, 1983. str. 85. Sv. II.
22. **MMR.** Strategie regionálního rozvoje ČR. *Ministerstvo pro místní rozvoj.* [Online] [Citace: 8. květen 2011.] <http://www.mmr.cz/getdoc/f77e14bc-2c26-4884-9fda-b47c24a5294b/Strategie-regionálního-rozvoje-Ceske-republiky-pro>.
23. **Janečková, L. a Vašítková, M.** *Marketing měst a obcí.* Praha : Grada, 1999. 80-716-9750-8.
24. **Perlín, R.** *Strategický plán mokroregionu.* Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002. 80-903-09305.
25. **Trusinová, Pavlína.** *Význam strategického plánování pro regionální rozvoj.* Brno : Masarykova univerzita, katedra Regionální ekonomie a správy, 2007.

26. Zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje. *Sagit*. [Online] 2000. [Citace: 16. květen 2011.] <http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00248&cd=76&typ=r>.
27. Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007-2013. *Ministerstvo pro místní rozvoj*. [Online] 2006. [Citace: 16. květen 2011.] <http://www.mmr.cz/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-Ceske-republiky-na>.
28. **DHV ČR, spol. s.r.o.** Návrh aktualizace PRÚOOK. *Internetový portál Olomouckého kraje*. [Online] 2010. [Citace: 16. květen 2011.] http://www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Region%C3%A1ln%C3%AD+rozvoj/Program+rozvoje+%C3%BAzmn%C3%ADho+obvodu+OK/PR%C3%9AOOK_CZ.htm?lang=CZ.
29. **BermanGroup**. Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje. *Internetový portál Olomouckého kraje*. [Online] 2010. [Citace: 17. květen 2011.] http://www.kr-olomoucky.cz/NR/rdonlyres/B540B08C-42AF-467B-AB92-D68A92564FED/0/PRUOOK_Final.pdf.
30. Strategický plán rozvoje města. *Informační portál města Nové Město na Moravě*. [Online] 2010. [Citace: 17. květen 2011.] <http://sprm.nmm.cz/?p=6>.
31. Územně analytické podklady ORP Přerov. *Statutární město Přerov*. [Online] 2010. [Citace: 18. květen 2011.] <http://www.mu-prerov.cz/cs/magistrat/informace-odboru-magistratu/odbor-rozvoje/uzemni-planovani/uzemne-analyticke-podklady-orp-prerov.html>.